Beperkt begrepen

door Werner van de Vrede, ambulant hulpverlener

[redacted]

Ongeveer 13,6 procent van bevolking heeft een IQ tussen de 70 en 85. In dit boek wordt deze groep aangeduid met de term zwakbegaafd. Zwakbegaafden hebben een grotere kans op sociale achterstanden en psychiatrische problematiek. Rond de 20 procent van alle patiënten binnen de ggz kunnen als zwakbegaafd geclassificeerd worden. Bij de meesten wordt dit over het hoofd gezien en dat kan een negatief effect hebben op het resultaat van de behandeling. In de ggz zijn de meeste behandelingen talig van aard waardoor er een grote afstand bestaat tussen wat er gevraagd wordt en wat de mogelijkheden zijn van een patiënt. Hierdoor vallen veel mensen tussen wal en schip. Behandelaars binnen de ggz denken vaak dat ze niets voor deze mensen kunnen doen en verwijzen ze door naar de gehandicaptensector waar weer geen expertise is wat betreft de psychiatrische problematiek. *Beperkt begrepen* is een praktische leidraad voor ggz-professionals voor de hulpverlening aan mensen met een lager IQ. Het blijkt dat deze doelgroep vaak wel goed te behandelen is, mits men rekening houdt met de specifieke beperkingen van de individuele patiënt. De schrijvers pleiten voor een multidimensionele blik bij diagnostiek en geprotocolleerd maatwerk bij behandeling. Er wordt ingegaan op de intake, diagnostiek, behandeling, crisis en de organisatie van zorg. Alhoewel het boek is bedoeld voor ggz-medewerkers, is het ook interessant voor de sociale professional. Het is erg toegankelijk geschreven en biedt ons zowel waardevolle informatie over mensen met een verstandelijke beperking en psychiatrische problematiek als een inkijkje in de denk- en werkwijze binnen de ggz.

*** Wieland J., Aldenkamp E. & Brink A., van den (2017).** ***Beperkt begrepen. Behandeling van patiënten met een laag IQ in de GGZ.*** Houten: Bohn Stafleu van Loghum (147 pp. €24,99).

Zelfonthulling

door Werner van de Vrede, ambulant hulpverlener

[redacted]

Zelfonthulling was van oudsher taboe voor de zorgprofessional. Distantie werd gezien als een voorwaarde voor een professionele houding. De laatste jaren begint dit steeds meer te kantelen en wordt erkend dat zelfonthulling in feite onontkoombaar is. Hoe neutraal je ook probeert te zijn, je laat altijd wat van jezelf zien. Sterker nog: openheid over jezelf kan een krachtig therapeutisch effect hebben en een weldadige invloed op de cliënt. Zelfonthulling kent echter ook veel valkuilen en moet op de juiste wijze worden ingezet, wil het niet een averechts effect sorteren. In een tijd waarin gestreefd wordt naar gelijkwaardigheid tussen patiënt en zorgverlener en waarin het belang van de therapeutische relatie steeds meer wordt erkend, kan aandacht voor zelfonthulling niet uitblijven. In opleidingen en de professionele praktijk is er vrijwel geen aandacht

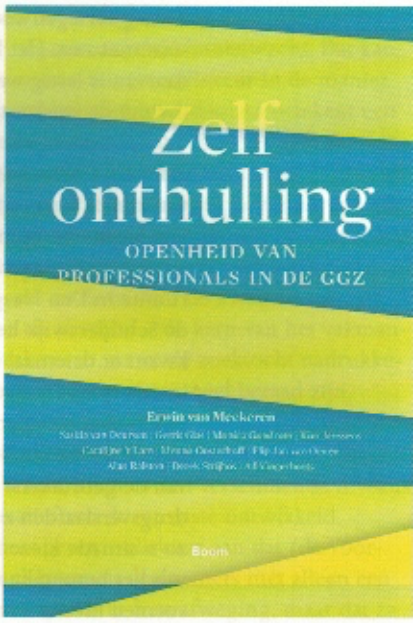

voor dit onderwerp. Dit handzame boekje probeert die leemte op te vullen en is geschikt voor studenten en professionals die een leidraad zoeken hoe zelfonthulling op een vruchtbare wijze ingezet kan worden tijdens het cliëntencontact.

Meekeren, E., van et.al. (2017). ***Zelfonthulling. Openheid van professionals in de GGZ,*** Amsterdam: Boom Uitgevers (140 pp. €16,95)

[redacted]